достижении фактических остатков внешних и внутренних контрольных лимитов, что может снизить оперативность и повысить неопределенность результатов.

Выводы.

Наиболее эффективной моделью я считаю Модель Миллера-Ора, т.к Модель Баумоля проста и приемлема для предприятий, денежные расходы которых стабильны и прогнозируемы. В действительности такое случается редко, остаток средств на расчетном счете изменяется случайным образом, причем возможны значительные колебания. Модель Стоуна предполагает ограничение количества платежных дней и их однозначная фиксация, естественно, огрубляют оценки целевого остатка. При несовпадении платежных дней со сроками обязательных платежей оборачиваемость денежных средств по сравнению с их расчетным значением существенно снижается

Модель, разработанная М. Миллером и Д. Орром, представляет собой компромисс между простотой и повседневной реальностью. Она помогает ответить на вопрос, как предприятию следует управлять своим денежным запасом, если невозможно с точностью предсказать каждодневный отток или приток денежных средств.

Источники и литература:

1. Голосов О. В. Регион: модельное отображение / О. В. Голосов, О. В. Лаптев. – М. : Экономика, 2007. – 118 с.
2. Клейнер Г. Б. Экономико-математическое моделирование и экономическая теория / Г. Б. Клейнер // Экономика и математические методы. – М., 2001. – Т. 37. – № 3.
3. Моисеева Е. Г. Управление денежными потоками: планирование, балансировка, синхронизация… / Е. Г. Моисеева // Справочник экономиста. – 2010. – № 5.
4. Снитко Л. Т. Управление оборотным капиталом организации / Л. Т. Снитко, Е. Н. Красная. – М. : Изд-во РДЛ, 2002. – 84 с.

Гончарова О.О. **УДК [658.15]**

ФИНАНСИРОВАНИЕ МАЛЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ В УКРАИНЕ

Постановка проблеми у загальному вигляді. Найважливішою та найактуальнішою проблемою, що стоїть перед економічною наукою, є підвищення рівня конкурентоспроможності та темпів розвитку економіки України. Однозначним є одне: малий бізнес є змістовною частиною економіки, на яку не можна не зважати регулюючи економічні відносини у країні.

Оцінюючи ті проблеми, які перешкоджають розвиток в Україні потрібно відзначити, що основною з них є недостатність фінансування. Ця проблема є актуальною не тільки в Україні, а й у решті країн світу, зокрема й в економічно розвинених. Для її розв'язання держави забезпечують сприятливі законодавчі умови щодо створення відповідної фінансової інфраструктури. На жаль, в Україні рівень її розвитку є невисоким. Це стосується як організаційного, так і функціонального аспектів її роботи.

Аналіз досліджень та публікацій останніх років. Проблемою управління активами у площині теоретичного дослідження займалися як провідні вітчизняні вчені так і зарубіжні. Проблемами формування банківських ресурсів та їх впливу на економічний розвиток вивчався такими зарубіжними вченими як Е. Гілл, Дж. Хікс, Х. Хокман. Але дані дослідження не можуть дати в повній мірі відповіді на всі запитання та повне вирішення проблем в їх сучасному контексті.

Постановка завдання. Метою даної статті є визначення основних проблем управління фінансування малих підприємств в Україні, а також розглянуто підходи до удосконалення механізму фінансування діяльності малих підприємств за умов державної підтримки та іноземного інвестування.

Основний матеріал дослідження. Малий бізнес є невід'ємним елементом конкурентного механізму. Він дає ринковій економіці гнучкість, мобілізує виробничі і фінансові ресурси населення, здійснює структурну перебудову економіки, забезпечує насичення ринку споживчими товарами та послугами, вирішує проблему зайнятості населення.

Саме малі підприємства забезпечують розвиток економічної системи країни та наближають її до споживачів. Лише вони виконують найважливішу роль у державі - надають громадянам країни робочі місця, створюють реальні джерела їх доходів, забезпечують виробництво товарів, виконання робіт і надання послуг для населення за доступними цінами та збільшують дохідну частину бюджетів різних рівнів [1,с.106].

Негативний вплив світової фінансової кризи на економіку України закономірним чином позначився й на розвитку вітчизняного підприємництва. І в першу чергу мова йде про малий та середній бізнес, який не має достатніх резервних ресурсів та страхових інструментів для самостійного подолання кризового тиску, який з кожним днем лише посилюється. Однією з найвагоміших перепон на шляху діяльності малих підприємств в умовах кризи є відсутність достатньої кількості фінансових ресурсів [5].

Для фінансової підтримки малого підприємництва в Україні функціонують: 176 банків і 1369 їхніх філій; 1740 небанківських фінансово-кредитних установ, у тому числі 1441 кредитна спілка.

Аналіз діяльності суб'єктів малого підприємництва свідчить про наявність позитивних зрушень у розвитку цього сектора економіки, підвищення його ролі в розв'язанні проблем зайнятості та зростання доходів населення. Розглянемо основні показники розвитку малих підприємств Україна за 2009- 2011 роки (таблиця 1) [2].

Таблиця 1. Показники розвитку малих підприємств України за період 2009-2011 рр.

Показники	Період		
	2009 рік	2010 рік	2011 рік
Кількість малих підприємств, одиниць	18814	19369	20489
Кількість підприємств у розрахунку на 10 тис. осіб наявного населення, одиниць	66	69	73
Середньорічна кількість зайнятих працівників на малих підприємствах, осіб	128031	120457	113487
Середньорічна кількість найманих працівників на малих підприємствах, осіб	126730	118875	111796
Частка найманих працівників на малих підприємствах у загальній кількості найманих працівників на підприємствах - суб'єктах підприємництва	22,0	21,3	20,5
Частка малих підприємств у загальному обсязі реалізованої продукції, робіт, послуг	6,9	6,0	5,4

Як видно з даних таблиці 1, кількість малих підприємств у 2011 році порівняно з 2009 роком в Україні зросла в 1,3 рази, і з розрахунку на 10 тис. осіб населення - в 1,3 рази.

Головною проблемою на шляху до ефективного функціонування малого бізнесу в Україні є фінансове забезпечення його розвитку.

Так, узагальнюючи світовий досвід можна виділити такі основні джерела фінансування малого та бізнесу:

- самофінансування - використання прибутку;
- кредити комерційних банків (фінансово-кредитний ринок);
- державне фінансування - у формі державної підтримки та грантів;
- ресурси міжнародних фондів та організацій;
- інвестування (фондовий ринок);
- ресурси приватних осіб.

За статистичними викладками перше з перелічених джерел в Україні є основним при фінансуванні малих підприємств. За рахунок власних коштів суб'єктів підприємництва фінансується до 65 % їх витрат на розвиток. Однак, світовий досвід та сучасний стан ефективності функціонування підприємств малого бізнесу в Україні свідчать, що використовуючи лише його неможливо досягти високих темпів розвитку.

Доволі привабливим виглядає залучення фінансових ресурсів суб'єктами малого бізнесу на фінансово-кредитному ринку. Однак відмітимо, що інфраструктура фінансово-кредитного ринку в Україні все ж не зовсім розвинена: фактично відсутні такі інституційні інвестори як венчурні фонди та інвестиційні компанії, майже не функціонують компанії з управління активами. Єдиним реальним джерелом залучення коштів у таких умовах залишається банківська система. Потрібно відзначити, що ставки на банківські позики для малого бізнесу в Україні за останніх 3-5 років суттєво знизились, це особливо стосується ресурсів з програм фінансування розвитку малого бізнесу [3,с.117].

Оцінюючи державне фінансування розвитку малого бізнесу можна стверджувати фактичну його відсутність. Україна пішла шляхом зниження рівня податкових вимог. Були спроби створити Державну інноваційну компанію та Банк реконструкцій і розвитку, які не призвели до реальних успіхів та не покращили ситуацію у сфері фінансування МСБ.

Зважаючи на важливість розвитку малого бізнесу для економіки країни, важливу роль у процесі його фінансування має відігравати держава. Комплекс державних фінансових механізмів підтримки малого бізнесу складається з:

- використання гарантійних фондів кредитування малих підприємств;
- пільгового кредитування та часткову компенсацію відсоткових ставок по кредитах;
- забезпечення спрощених режимів оподаткування та податкових пільг;
- надання фінансової підтримки інноваційної діяльності;
- компенсації видатків на інформаційне обслуговування;
- компенсації видатків на отримання патентів, захист авторських прав тощо;
- кофінансування проектів, які здійснюють малі підприємчтва;
- надання обладнання в лізинг;
- сприяння розвитку венчурного бізнесу;
- підтримки утворення кредитних союзів для малих підприємств;
- розвитку бізнес-центрів та бізнес-інкубаторів з метою зменшення накладних витрат малих підприємств;
- централізованого бухгалтерського обліку та комплексного надання ділових послуг малих підприємств.

За даними Держфінпідприємництва за перші дев'ять місяців 2010 року в порівнянні з тим же періодом попереднього року обсяг кредитних ресурсів, що спрямувався у сектор малого підприємництва, значно скоротився (майже у 20 разів). Значно зменшився рівень мікрокредитування міжнародними організаціями, а також активність кредитних спілок. Патерналізм держави відносно малого підприємництва, який характеризується фінансовою підтримкою, демонструє свою неспроможність через недостатність обсягів фінансування запланованих заходів в програмних документах.

Розглянемо фінансування Національної програми сприяння розвитку малого підприємництва в Україні на протязі трьох років (таблиця 2) [1,с.104].

Таблиця 2. «Фінансування Національної програми сприяння розвитку малого підприємництва в Україні».

Період	2009 рік	2010 рік	2011рік
Згідно Закону України «Про Державний бюджет України»,тис.грн.	1800	2000	400
Фактично виділені кошти, тис.грн.	1796	2000	400

Як видно з таблиці, з кожним наступним роком спостерігається зменшення суми коштів у Державному бюджеті України, які спрямовуються на підтримку малого бізнесу в Україні. У 2009 році держава виділила 1800 тис. грн на фінансову підтримку малого підприємництва, а у 2011 році фінансова допомога значно зменшилась і вже становила 400 тис. грн, що є негативним фактором для розвитку і ефективного функціонування малого бізнесу в Україні. Оцінюючи державне фінансування малого бізнесу, можна стверджувати про фактичну його відсутність.

Одним з джерел фінансових ресурсів малого підприємництва сьогодні є кошти, які надходять від міжнародних організацій. Так Європейський банк реконструкції та розвитку продовжує підтримувати сектори малого та середнього бізнесу України шляхом надання кредитної лінії в 25 млн. доларів ТОВ «УніКредит Лізинг» для фінансування малого бізнесу [6]

Також Європейський банк реконструкції та розвитку є найбільшим фінансовим інвестором в Україні. Станом на 1 січня 2010 ЄБРР відкрив фінансування на 4,8 млн. євро для 194 проектів.

Ще одним великим інвестором у розвиток малого підприємництва в Україні є Європейський інвестиційний банк (ЄІБ), який у березні 2010 року оголосив про надання Україні кредиту в обсязі 100 млн. євро. Гроші підуть на розвиток малих та середніх підприємств.

Висновки та пропозиції. Розв'язання проблем у сфері фінансування малого бізнесу в Україні потребує розробки та реалізації комплексу заходів. Він має включати:

- сприяння розвитку фондовому ринку;
- удосконалення інфраструктури фінансово-кредитного ринку;
- розвиток венчурного бізнесу;
- посилення співпраці з міжнародними організаціями та фондами, що стимулюють розвиток малого та середнього бізнесу як з боку банківських установ так і державних регулюючих органів;
- збільшення суми коштів передбачених у державному бюджеті на компенсацію відсотків сплачених малими підприємствами банкам за кредитами, отриманими на інвестиційну діяльність [1,с.106]

Сучасний стан розвитку джерел фінансування розвитку малого бізнесу в Україні не дає змоги активно розвиватись малим підприємствам.

Джерела та література:

1. Богун К. В. Удосконалення фінансової інфраструктури малого підприємництва в межах державно-приватного партнерства / К. В. Богун // Вісник Криворізького економічного інституту КНЕУ. – 2010. – № 3. – С. 104-108.
2. Державний комітет статистики України : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.ukrstat.gov.ua/
3. Другов О. О. Аналіз джерел фінансування розвитку малого та середнього бізнесу в Україні / О. О. Другов // Стратегічні пріоритети. – 2008. – № 4. – С. 115-120.
4. Збарський В. К. Тенденції розвитку малого підприємництва / В. К. Збарський // Економіка АПК. – 2009. – № 8. – С. 50-53.
5. Щипанська М. В. Фінансування малих підприємств в Україні в умовах економічної кризи : [Електронний ресурс] / М. В. Щипанська, А. В. Круглянко. – Режим доступу : http: // intkonf.org/.
6. UniCredit Leasing Украина : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http: // unicreditleasing.com.ua/.

Дудко М.А. **УДК 331.2(100)**

ОСОБЕННОСТИ ЗАРУБЕЖНОГО ОПЫТА МОТИВАЦИИ ТРУДА

Постановка проблемы. Мотивация труда относится к числу проблем, решению которых в мировой практике всегда уделялось большое внимание. При формировании систем мотивации труда на предприятиях, особенно крупных, необходимо использование уже накопленного мировой практикой опыта. На сегодняшний день под воздействием исключительно субъективных условий значительно снизилась эффективность деятельности работников, их социальная и творческая активность под воздействием неэффективной системы мотивации и других факторов.

Цель статьи. Анализ особенностей зарубежного опыта мотивации труда.

Анализ последних публикаций. Исследованием вопросов связанных особенностями зарубежного опыта мотивации занимались такие отечественные и зарубежные ученые как Фоменко Л., Павловська Н., Эренберг Р. ,Волгин Н.[1,2,4,5]

Результаты исследования.

В современных условиях для обеспечения эффективного функционирования любой организации необходим мотивационный механизм работников. Управление человеческими ресурсами, постоянное повышение производительности труда, заинтересованности работника в конечных результатах приобретает особую значимость.